

Πώς υπολογίζεται η ειδική εισφορά αλληλεγγύης και ποιοι απαλλάσσονται

Των ΤΖ. ΠΑΝΟΥ - Γ. ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ*

Από το 2010, οι Ελληνες φορολογούμενοι καλούνται να πληρώσουν κάθε χρόνο, πέραν του φόρου εισοδήματος που αναλογεί στα εισοδήματά τους, μια έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης. Το μέτρο αυτό υιοθετήθηκε στο πλαίσιο των μνημονιακών υποχρεώσεων που ανελάφθησαν από τη χώρα μας, αποσκοπώντας «στο υπέρτερο δημόσιο συμφέρον».

Η νομολογία έχει κρίνει παγίως ότι η εισφορά αποτελεί μεν φόρο, δεν έχει όμως ως αντικείμενο τα εισοδήματα επί των οποίων επιβλήθηκε, δεν αποτελεί δηλαδή φόρο επί του εισοδήματος. Απλώς, τα εισοδήματα αυτά θεωρήθηκαν, κατά την εκτίμηση του νομοθέτη, ως τα πλέον ασφαλή στοιχεία διαγνώσεως της φοροδοτικής ικανότητας των φορολογουμένων. Με το σκεπτικό αυτό απορίφθηκαν προσφυγές φορολογου-

μένων περί της αντισυνταγματικότητας κ.λπ. της έκτακτης εισφοράς όπως ίσχυσε κατά καιρούς.

Ηδη με τον νέο κώδικα φορολογίας εισοδήματος (Ν.4172/2013), που καλούμενη πλέον ως ειδική εισφορά αλληλεγγύης (ΕΕΑ) υπολογίζεται κλιμακωτά στα εισοδήματα άνω των 12.000 ευρώ ως εξής:

Για εισόδημα 12.001 ευρώ - 20.000 ευρώ: 2,2%, 20.001 ευρώ - 30.000 ευρώ: 5,00%, 30.001 ευρώ - 40.000 ευρώ: 6,50%, 40.001 ευρώ - 65.000 ευρώ: 7,50%, 65.001 ευρώ - 220.000 ευρώ: 9,00%, ποσά άνω των 220.000 ευρώ: 10,00%.

Η εισφορά επιβάλλεται στο σύνολο των εισοδημάτων του φορολογουμένου ανεξαρτήτων πηγής, δηλαδή στο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις, από επιχειρηματική δραστηριότητα, από κεφάλαιο, από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, κ.λπ. Επιβάλλεται δε και στα εισοδήματα που απαλλάσ-

Επιβάλλεται στο σύνολο των εισοδημάτων του φορολογουμένου, ανεξαρτήτως πηγής.

σονται της φορολογίας εισοδήματος, πραγματικά ή τεκμαρτά.

Κατ' εξαίρεση δεν επιβάλλεται η ΕΕΑ (α) σε πρόσωπα που είναι ολικά τυφλά και με βαρέες κινητικές αναπηρίες, (β) στην αποζημίωση για τη λύση ή καταγγελία της εργασιακής σχέσης (γ) στους μακροχρόνια ανέργους και όσους λαμβάνουν επίδομα ανεργίας εφόσον δεν έχουν πραγματικά εισοδήματα.

Για τους έγγαμους, η οφειλή για εισφορά που αναλογεί στα εισοδήματά τους υπολογίζεται καριστά και η ευθύνη της καταβολής βαρύνει κάθε σύζυγο. Στους μισθωτούς και συνταξιούχους η ΕΕΑ παρακρατείται

από τον εργοδότη ή από τον φορέα που καταβάλλει τη σύνταξη.

Πρέπει να τονιστεί, ότι η εισφορά υπολογίζεται στο συνολικό μεικτό εισόδημα του φορολογουμένου, δηλαδή στο ποσό του εισοδήματος πριν από την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος. Ετσι, μισθωτός ή ελεύθερος επαγγελματίας με ετήσιο φορολογητέο εισόδημα:

- 40.000 ευρώ, υπόκειται σε φόρο εισοδήματος με μέσο συντελεστή 27,5% συν 3,32% ΕΕΑ, δηλ. τελικά φορολογείται με 30,82%.
- 60.000 ευρώ, υπόκειται σε φόρο εισοδήματος με μέσο συντελεστή 33,3% συν 4,71% ΕΕΑ, δηλ. τελικά φορολογείται με 38,04%.

• 80.000 ευρώ υπόκειται σε φόρο εισόδηματος με μέσο συντελεστή 36,25% συν 5,69% % ΕΕΑ, δηλ. τελικά φορολογείται με 41,94%.

Προφανώς, όσο μεγαλύτερα είναι τα φορολογητέα έσοδα ενός φορολογουμένου τόσο μεγαλύτερη είναι

και η σχετική επιβάρυνση από την εισφορά.

Πέραν των ανωτέρω, ένας μισθωτός ή συνταξιούχος πρέπει να έχει επίσης υπ' όψιν του ότι για να δικαιούται τη μείωση του φόρου λόγω τέκνων, αλλά και προκειμένου να μη πληρώσει προσαυξημένο φόρο, οφείλει να πραγματοποιεί ετησίως δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών, οι οποίες να έχουν εξοφληθεί με πλεκτρονικά μέσα πληρωμής (πιστωτικές/χρεωστικές κάρτες, κ.λπ.), το ελάχιστο ποσό των οποίων προσδιορίζεται ως ποσοστό του φορολογητέου εισοδήματος, κλιμακωτά, ως εξής:

Για εισόδημα έως 10.000 ευρώ ποσοστό δαπανών 10%, για εισόδημα από 10.000 - 30.000 ευρώ ποσοστό δαπανών 15%, για εισόδημα έως 30.000 ευρώ και άνω ποσοστό δαπανών 20% (με ανώτατο ποσό απαιτούμενων δαπανών τις 30.000 ευρώ).

Αν δεν καλύψει το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό δαπανών, επιβάλλεται επιπλέον φόρος ίσος με το 22% της διαφοράς μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού δαπανών.

Στο πλαίσιο αυτό, μισθωτός με μεικτό μισθό 50.000 ευρώ καταβάλλει (περίπου) για ΕΦΚΑ 8.000 ευρώ, για φόρο εισοδήματος 10.200 ευρώ και για ΕΕΑ 1.500 ευρώ. Ουσιαστικά δηλαδή λαμβάνει καθαρά περί τις 30.000 ευρώ. Από αυτά πρέπει να πληρώσει με πλεκτρονικά μέσα δαπάνες ύψους 6.400 ευρώ, προκειμένου να αποφύγει πρόσθετο φόρο. Ομοίως, μισθωτός με μεικτό μισθό 80.000 ευρώ λαμβάνει καθαρά περίπου τα μισά και πρέπει να συγκεντρώσει δαπάνες περίπου 11.400 ευρώ.

* Η κ. Τζένη Πάνου και ο κ. Γιώργος Σαμοθράκης είναι υπεύθυνοι του φορολογικού τμήματος της ASnetwork (www.asnetwork.gr).

